

Uzasadnienie
projektu uchwały zmieniającej uchwałę
w sprawie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego

Nadwieprzański Park Krajobrazowy obejmuje obszar o powierzchni 6 228,66 ha i położony jest na terenie województwa lubelskiego w powiecie łęczyńskim, na terenie gmin: Milejów, Puchaczów, Spiczyn, miasta i gminy Łęczna oraz w powiecie świdnickim, na terenie gminy Trawniki. Jego otulina o powierzchni 11 473,41 ha znajduje się w województwie lubelskim w powiecie łęczyńskim, na terenie gmin: Milejów, Puchaczów, Spiczyn oraz w powiecie świdnickim, na terenie gmin: Trawniki i Mełgiew.

Park został utworzony Uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej (WRN) w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 3, poz. 14 z 1990 r.). Od dnia 23 marca 2005 r. funkcjonował w oparciu o rozporządzenie Nr 2 Wojewody Lubelskiego r. w sprawie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 73, poz. 1523 z 2005 r.). Obecnie działa na podstawie Uchwały Nr XIV/216/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Lub. z 2016 r. poz. 932 z późn. zm.).

Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884), sejmik województwa w uchwale w sprawie utworzenia parku krajobrazowego określa zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony.

W przedkładanym projekcie uchwały wprowadzono zmianę dotyczącą zakazu wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 6 Uchwały Nr XIV/216/2016, tj. zmniejszono szerokość pasa, w którym wyklucza się powstawanie nowych obiektów budowlanych ze 100 m do 50 m od linii brzegów rzek, z wyjątkiem rzeki Wieprz, gdzie pozostawiono szerokość pasa 100 m, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960) - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Ponadto, mając na uwadze, że zachowanie i popularyzacja wartości objętych ochroną prawną powinna odbywać się w warunkach zrównoważonego rozwoju, uwzględniającego potrzeby środowiskowe, gospodarcze i społeczne, projekt uchwały wprowadza odstępstwa od zakazu zawartego w § 3 ust. 1 pkt 6. Zakaz ten nie dotyczy wykonywania prac związanych z robotami budowlanymi prowadzonymi do linii istniejącej zabudowy, dopuszczonymi do realizacji przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 i 1080), które są wykonywane wewnątrz kompleksów zwartej zabudowy i uzupełniają tereny położone w obrębie jednostek osadniczych, dopuszczonymi w:

- 1) planie ochrony Parku lub planach ochrony innych form ochrony przyrody pokrywających się z obszarem Parku,
- 2) studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach ogólnych gmin,
- 3) ostatecznych decyzjach o warunkach zabudowy.

Zwartą zabudowę należy tu rozumieć jako zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, za wyjątkiem budynków o funkcji wyłącznie gospodarczej, pomiędzy którymi największa odległość sąsiadujących ze sobą budynków nie przekracza 100 m. Natomiast jednostka osadnicza, zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1443), jest to wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkały przez ludzi.

Zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegowej rzeki Wieprz pozostaje niezmieniony. Zmniejszenie odległości może doprowadzić do nadmiernej zabudowy doliny Wieprza, co stwarza zagrożenie utraty walorów przyrodniczych i krajobrazowych Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego, którego szczególnym celem ochrony jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego ekosystemu doliny Wieprz z bardzo cennymi przyrodniczo obszarami lasów i torfowisk. Odstępstwo od tego zakazu dotyczyć będzie tylko terenów o zwartej zabudowie w obrębie jednostek osadniczych, wykluczając wprowadzanie nowych terenów zabudowy w niezabudowanych obszarach w pasie szerokości 100 m od linii brzegowej rzeki Wieprz oraz w pasie szerokości 50 m od linii brzegów pozostałych cieków i naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Wprowadzenie nowych obiektów budowlanych wewnątrz kompleksów zwartej zabudowy, ale tylko do linii istniejącej zabudowy - w obrębie jednostek osadniczych nie powinno mieć istotnego wpływu na walory krajobrazowe i przyrodnicze Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego.

Wyżej wymienione zmiany wprowadza się na wniosek miejscowych społeczności zamieszkujących teren Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego oraz lokalnych władz samorządowych, które już od kilku lat domagają się modyfikacji przepisów obowiązujących w granicach Parku.

Zapisy niniejszej uchwały umożliwiają zgodnie z zapisami art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody zachowanie i popularyzację wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych oraz krajobrazowych Parku w warunkach zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się, aby projekt uchwały wpłynął na zmianę uwarunkowań społecznych oraz spowodował skutki finansowe. Przyjęcie uchwały w projektowanym kształcie może mieć pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy gmin położonych na obszarze Parku, przy zachowaniu celów ochrony tego obszaru.

Niniejszy projekt podlega zgodnie z art. 16 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody uzgodnieniom z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie, Radą Gminy Milejów, Radą Gminy Puchaczów, Radą Gminy Spiczyn, Radą Miasta i Gminy Łęczna, Radą Gminy Trawniki, Radą Gminy Mełgiew.